

N:o 27.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Febr. 1874, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående afsöndring för all framtid af fem kvadratref 60 kvadratstänger jord från öfverjägmästarebostället Hallby Storegården i Skaraborgs län för att upplåtas till Näs församling såsom byggnadsplats och planteringsland för en fast folkskola; Gifven Stockholms Slott den 30 Januari 1874.

Sedan inom Näs församling af Åse härad i Skaraborgs län funnits nödigt att, förutom den inom socknen redan befintliga i dess midt belägna fasta folkskola, inrätta en sådan jemväl inom församlingens sydvästra från nyssnämnda skola aflägsna del och församlingens skolråd enligt å kyrkostämman erhållet uppdrag hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet anhållit om utverkande af tillåtelse för församlingen att till byggnadsplats och planteringsland för den ifrågasatta nya skolan få från det inom socknens sistberörda del belägna öfverjägmästarebostället Hallby Storegården för all framtid afsöndra en å bifogad karta öfver hemmanet utmärkt jordrymd, innehållande, enligt uppgift, ett tunnland eller fem kvadratref 60 kvadratstänger och belägen utmed allmänna landsvägen i närheten af sjön Dettern, hvilken jordrymd boställets innehafvare, öfverjägmästaren A. P. Lindqvist förklarar sig villig att för ändamålet afstå,

så har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, efter det Kronofogden och Härads-skrifvaren i orten samt Skara domkapitel blifvit hörde, uti underdånigt memorial den 15 Februari 1873 till Kongl. Maj:t öfverlemnad handlingarne i målet och dervid, enär den ifrågavarande jordrymden, såsom bestående hufvudsakligen af bergig och stenbunden mark, vore af så värdelös beskaffenhet och så ringa omfång, att dess afsöndrande från bostället icke kunde på dettas skötsel och bestånd ega något menligt inflytande samt svårigheter syntes möta att af enskild person få någon för ändamålet lämplig jordrymd upplåten, tillstyrkt, att den sökta afsöndringen måtte i nåder beviljas

med skyldighet för församlingen att, i öfverensstämmelse med Kongl. förordningen den 6 Augusti 1864, angående villkoren för hemmansklyfning och jordafsöndring, utgifva en emot afsöndringens storlek svarande årlig afgäld.

Häröfver har Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-kollegium den 3 April 1873 på nådig befallning afgifvit underdånigt utlåtande och deruti anført, att Hallby Storegården enligt jordeboken utgjordes af ett mantal frälse, hvaraf 70 tunnland 16,3 kappland, jemlikt Kongl. brefvet den 7 Mars 1862, blifvit inköpta till boställe åt Öfverjägmästaren i Elfsborgs län samt att detta boställe väl ännu innehades af dåvarande Öfverjägmästaren, numera Jägmästaren i Marks revier, förenämnde Lindqvist, men skulle, såsom öfverflödigt för nu varande skogsstaten, vid hans afgång, till statsverket indragas, hvarjemte Kollegium, på de af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anförda skäl, till ansöknings tillstyrkt nådigt bifall, med vilkor att den afsöndrade jorden blefve på församlingens bekostnad af landtmätare uppmätt, å karta affattad och beskrifven; att lämpligt stängsel kring lägenheten af församlingen uppfördes och för framtiden underhölles; samt att församlingen till stamhemmanet erlade den årliga afgäld, som kunde varda bestämd.

Sedan derefter Kongl. Maj:t vid underdånig föredragning af detta ärende den 12 April nästlidne år befallt Sin Befallningshafvande i Skaraborgs län att rörande afgäld för den ifrågasatta afsöndringen efter vederbörandes hörande inkomma med underdånigt förslag, vid hvars uppgörande borde iakttagas, att afgälden bestämdes i penningar och till belopp, som icke allenast motsvarade hvad af hela hemmanets räntor och öfriga allmänna utskylder på afsöndringen belöpte, utan ock derutöfver innefattade den godtgörelse, som, derest afsöndringen blefve till församlingen upplåten, borde erläggas för sjelfva upplåtelsen, har Kongl. Maj:ts bemälda Befallningshafvande uti underdånigt memorial den 20 December 1873, jemte eget utlåtande, till Kongl. Maj:t öfverlemnadt ej mindre ett af kronofogden och härads-skrifvaren i orten på de föreskrifna grunderna upprättadt förslag till afgäld för afsöndringen, än äfven ett af skolrådet öfver berörda förslag afgifvet yttrande.

Den af förenämnde tjänstemän verkställda utredning, emot hvilken Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke haft något att erinra, gifver vid handen, att de af bostället Hallby Storegården utgående årliga räntor och allmänna utskylder uppgå i medeltal till ett belopp af 133 R:dr 90 öre, hvadan på den till afsöndring ifrågasatta lägenheten, som af förrättningsmännen ansetts svara emot $\frac{1}{100}$ af hela egområdet, skulle belöpa en summa af 1 R:dr 34 öre, hvarjemte förrättningsmännen beräknat den ersättning, som för sjelfva upplåtelsen borde erläggas, till 8 R:dr, motsvarande fem procent årlig ränta å 160 R:dr eller $\frac{1}{100}$ af det belopp, som upplysts hafva vid boställets inköpande för Kronans räkning blifvit beräknadt för sjelfva jorden.

Skolrådet har uti sitt ofvanberörda yttrande å församlingens vägnar förklaradt sig nöjdt med den föreslagna afgälden.

På grund af hvad sålunda i denna fråga förekommit, vill Kongl. Maj:t härigenom föreslå Riksdagen att för sin del medgifva, det ifrågavarande jordstykke, fem kvadratref 60 kvadratstänger af den öfverjägmästarebostället Hallby Storegården tillhörande mark må för all framtid från bostället afsöndras för att af Näs församling till ofvan omförmälda ändamål användas mot förbindelse för församlingen dels att låta den afsöndrade jorden af landtmätare uppmätas, å karta affattas och beskrivas, dels att kring lägenheten uppföra och för framtiden underhålla lämpligt stängsel, dels ock att såsom afgäld för lägenheten till stamhemmanets innehafvare årligen betala nio Kronor 34 öre.

De frågan rörande handlingar skola tillhandahållas det Utskott, till hvilket densamma blifver af Riksdagen öfverlemnad; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

C. Fr. Wærn.

*Utdrag af Protokollet öfver Finans-ärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 30 Januari 1874.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*;
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*;
Statsråden: *Bredberg*,
Berg,
Friherre *Leijonhufvud*,
Wærn,
Wennerberg,
Bergström,
Friherre *Alströmer*, och
Weidenhielm.

Departementschefen Statsrådet Wærn uppläste härefter till justering följande, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts, uppå Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande,

nedannämnda dagar fattade beslut, uppsatta förslag till Kongl. Maj:ts nådiga propositioner till Riksdagen, nemligen:

3:o) den 27 December sistlidne år angående afsöndring för all framtid af 5 kvadratref 60 kvadratstänger jord från Öfverjägmästarebostället Hallby Storegården i Skaraborgs län för att upplåtas till Näs församling såsom byggnadsplats och planteringsland för en fast folkskola;

Uppå Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande, tacktes Hans Maj:t Konungen i nåder gilla berörda förslag, sådana de finnas detta protokoll bilagda; och skulle i enlighet med samma förslag nådiga propositioner till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

Arvel Ädelgren.

N:o 28.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Febr. 1874, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående sökt eftergift å arrendet för Wenngarns kungsgård i anseende till brandskada; Gifven Stockholms Slott den 30 Januari 1874.

Uti en till Kongl. Maj:t ingifven skrift har löjtnanten E. Alexanderson, hvilken, jemlikt Kammar-kollegii kontrakt den 22 November 1869, på arrende under 20 år från midfastan 1870 innehar Wenngarns kungsgård om 10 mantal i S:t Olof socken och Erlinghundra härad af Stockholms län, emot en årlig afgift af 3,600 kubikfot spannmål, hälften råg och hälften korn, oberäknadt en kontant städja af 1,500 R:dr, i underdånighet förmält: att genom åskeld den 3 Juli 1872 hela den